

Dosarul nr.3ra-396/22
2-16154176-01-3ra-13042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Clima)

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Tatiana Soltan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Soltan (Mînzat) împotriva lui Grigore Mînzat și Rodicăi Gherman privind recunoașterea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor imobile proprietate comune în devălmășie și constatarea nulității contractului de donație, și la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Soltan (Mînzat) împotriva Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului comunei Bubuieci, terț Rodica Gherman privind anularea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 26 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o decizie nouă de respingere ca neîntemeiate a acțiunilor depuse de Tatiana Soltan (Mînzat),

c o n s t a t ă :

La 18 martie 2016, Tatiana Soltan (Mînzat) a depus la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Mînzat, intervenient accesoriu Rodica Gherman cu privire la recunoașterea materialelor de construcție din care este construită casa de locuit nefinalizată amplasată pe terenul cu suprafața de XXXXX ha, număr cadastral XXXXX din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul pomicol nr. XXXX, proprietate comună în devălmășie a ei și Grigore Mînzat, partajarea materialelor de construcție din care este construită casa de locuit nefinalizată amplasată pe terenul cu suprafața de XXXXX ha, număr cadastral XXXXX din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul pomicol nr. XXXXX, cu atribuirea în proprietatea Tatianeii Mînzat a 1/2 cotă-parte din acestea.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 04 septembrie 2011, la Primăria Călinești, raionul Fălești, a fost înregistrată căsătoria încheiată între ea și Grigore Mînzat.

Din căsătorie, s-au născut doi copii minori: XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX.

Pe parcurs, relațiile dintre soți s-au înrăutățit, astfel că conviețuirea împreună a devenit imposibilă.

A susținut că, după înregistrarea căsătoriei, din banii obținuți la nuntă, au demarat lucrările de reconstrucție a casei nefinalizate, situată pe terenul cu suprafața de XXXXX ha, număr cadastral XXXXX, din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX, ce au constat în demolarea unor pereți din casa existentă și construirea din nou, prin majorarea suprafeței imobilului, inclusiv construirea unui etaj suplimentar.

La 27 decembrie 2012, mama pârâtului, Rodica Gherman, care era proprietara terenului, a donat lui Grigore Mînzat terenul cu suprafața de XXXXX ha, număr cadastral XXXXX, din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX.

După perfectarea contractului de donație, lucrările de construcție a casei au continuat, fiind edificați pereții, au fost instalate: acoperișul, geamurile, ușile, efectuată reparație, lucrările fiind efectuate de către ambii soți.

În decembrie 2015, prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, Grigore Mînzat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii de violență în familie în privința Tatiane Mînzat.

Ca urmare a sentinței adoptate, Grigore Mînzat a devenit mai agresiv, din care motiv a înaintat acțiune de desfacere a căsătoriei.

Mai mult ca atât, în baza contractului de donație nr. XXXXX din 30 decembrie 2015, a donat mamei sale Rodica Gherman terenul cu suprafața de XXXXX ha, număr cadastral XXXXX, din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX, pe care este amplasată casa de locuit, în care au fost efectuate investiții considerabile din sursele financiare acumulate în timpul căsătoriei, care nu a fost dată în exploatare.

Totodată, la 24 octombrie 2016, Tatiana Soltan (Mînzat) a depus cerere de modificare și concretizare a pretențiilor, prin care a formulat pretenții împotriva lui Grigore Mînzat și Rodicăi Gherman cu privire la recunoașterea construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și a terenului aferent din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, proprietate comună în devălmășie; partajarea construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și terenului aferent din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, cu atribuirea ei în proprietate 1/2 cotă-parte; constatarea nulității contractului de donație nr. XXXXX din 30 decembrie 2015 încheiat între Grigore Mînzat și Rodica Gherman.

În motivarea cererii respective, suplimentar argumentelor invocate în acțiunea inițială, Tatiana Soltan (Mînzat) a indicat că, la 06 aprilie 2016 a fost întocmit procesul-verbal de recepție finală nr. XXXXX din 05 aprilie 2016, astfel, fiind înregistrat dreptul de proprietate asupra construcțiilor aflate pe terenul din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX.

În calitate de proprietar al construcțiilor respective, a fost înregistrată Rodica Gherman, reieșind din faptul, că la 30 decembrie 2015, Grigore Mînzat a donat acesteia terenul pe care au fost efectuate reconstrucții, inclusiv noi construcții, de către ea și Grigore Mînzat în timpul căsătoriei.

Reclamanta a susținut că contractul de donație este lovit de nulitate absolută, deoarece la perfectarea contractului de donație, Grigore Mînzat a urmărit eschivarea de la executarea

unei eventuale hotărâri judecătorești pronunțate în cazul partajului averii, existența contractului de donație și înregistrarea construcțiilor după Rodica Gherman, făcând imposibilă executarea hotărârii.

În opinia reclamantei, lipsa intenției lui Grigore Mînzat la încheierea contractului de donație, în producerea efectelor juridice, are ca efect nulitatea absolută, pârâțul neavând intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile.

Manifestarea de voință a lui Grigore Mînzat în contractul de donație, este falsă, deoarece, are ca scop ducerea în eroare a altor persoane și eschivare de a transmite în natură bunurile dobândite în timpul căsătoriei de către soți, inclusiv, 1/2 cotă-parte din construcțiile amplasate în XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr. XXXXX, ca urmare a partajului averii, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

La 20 iulie 2016, Tatiana Soltan (Mînzat) a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Primăriei comunei Bubuieci, Consiliului comunei Bubuieci, terț Rodica Gherman privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. XXXXX din 05 aprilie 2016.

În motivarea acțiunii depuse, suplimentar argumentelor invocate în acțiunea civilă, Tatiana Soltan (Mînzat) a indicat că procesul-verbal de recepție finală nr. XXXXX din 05 aprilie 2016, este ilegal, întrucât recepționarea construcțiilor a fost efectuată cu încălcarea prevederilor Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente.

La 07 februarie 2017, Tatiana Soltan (Mînzat) a depus cerere de conexare într-un singur proces cauza civilă, la acțiunea Tatianeii Soltan (Mînzat) împotriva lui Grigore Mînzat și Rodicăi Gherman cu privire la recunoașterea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor imobile și constatarea nulității contractului de donație, cu cauza de contencios administrativ, la acțiunea Tatianeii Soltan (Mînzat) împotriva Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului comunei Bubuieci, terț Rodica Gherman cu privire la anularea actului administrativ (f.d. 85, vol.II).

Prin încheierea din 13 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost transmisă cauza civilă, la acțiunea Tatianeii Soltan (Mînzat) împotriva lui Grigore Mînzat și Rodicăi Gherman cu privire la recunoașterea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor imobile și constatarea nulității contractului de donație, spre conexare într-un singur proces cu cauza de contencios administrativ, la acțiunea Tatianeii Soltan (Mînzat) împotriva Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului comunei Bubuieci, terț Rodica Gherman cu privire la anularea actului administrativ (f.d.90, vol.II).

Prin încheierea din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, au fost conexe într-un singur proces cauza civilă, la acțiunea depusă de Tatiana Soltan (Mînzat) împotriva lui Grigore Soltan și Rodicăi Gherman privind recunoașterea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor și constatarea nulității contractului de donație, cu cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Tatiana Soltan (Mînzat) împotriva Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului comunei Bubuieci, terț Rodica Gherman cu privire la anularea actului administrativ (f.d.192, vol.I).

Prin hotărârea din 26 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost respinse ca neîntemeiate acțiunea civilă depusă de Tatiana Soltan (Mînzat) împotriva lui Grigore Soltan și Rodicăi Gherman cu privire la recunoașterea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor și constatarea nulității contractului de donație, și

acțiunea de contencios administrativ depusă de Tatiana Soltan (Mînzat) împotriva Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului comunei Bubuieci, terț Rodica Gherman cu privire la anularea actului administrativ.

La 11 septembrie 2020, în interiorul termenului prevăzut la art.232 alin.(1)-(2) din Codul administrativ, Tatiana Soltan (Mînzat), reprezentată de avocatul Ana Nani, a depus apel împotriva hotărârii din 26 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanței, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunilor.

Prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea din 26 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o decizie nouă de respingere ca neîntemeiate a acțiunilor depuse de Tatiana Soltan (Mînzat).

Fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a motivat decizia, reieșind din următoarele circumstanțe.

Instanța de apel a stabilit că la 04 septembrie 2011, la Primăria satului Călinești, raionul Fălești a fost înregistrată căsătoria încheiată între Grigore Mînzat și Tatiana Soltan (Mînzat), eveniment trecut în Registrul actelor de stare civilă sub numărul 8.

La 27 decembrie 2012, între Rodica Gherman și Grigore Mînzat a fost încheiat contractul de donație nr.XXXXX, autentificat de notarul public Ana Doga-Parnov, potrivit căruia, donatorul a donat donatarului bunurile imobiliare, cu numărul cadastral XXXXX, care constă din terenul, lot pomicol, cu suprafața totală echivalentă de XXXXX ha, situat pe adresa XXXXX. Contractul de donație nr. XXXXX din 27 decembrie 2012, a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 31 ianuarie 2013.

S-a stabilit că pe terenul în litigiu, lotul pomicol nr.XXXXX, situat în XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, nr.cadastral XXXXX, cu suprafața totală echivalentă de XXXXX ha, este edificată o casă de locuit, care la momentul încheierii contractului de donație nr.XXXXX, nu era încă înregistrată în Registrul bunurilor imobile.

Totodată, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, la 30 decembrie 2015, între Grigore Mînzat și Rodica Gherman, a fost încheiat contractul de donație nr.XXXXX, potrivit căruia donatorul a donat donatarului terenul cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală echivalentă de XXXXX ha, situat în XXXXX.

La 05 aprilie 2016, a fost întocmit procesul-verbal de recepție finală nr.XXXXX, potrivit căruia, Comisia de recepție finală a recomandat recepția finală a obiectului cu numărul cadastral XXXXX, adresa poștală XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, destinația casa de vacanță, compus din următoarele construcții lit. XXXXX (XXXXX) suprafața la sol XXXXX m.p., suprafața totală de XXXXX m.p., inclusiv cazangerie lit. XXXXX și șura lit. XXXXX.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat că din conținutul Raportului de expertiză nr.XXXXX din 04 februarie 2019, întocmit de expertul judiciar Anatolie Achimov, rezultă că, în timpul cercetărilor s-a depistat că bunul imobil, căsuța de vacanță, înregistrată cu numărul cadastral XXXXX, amplasată pe terenul situat în XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, a suportat lucrări de reconstrucție/resistemizare, extindere, reparație capitală atât partea interioară, cât și partea exterioară. Lucrările de reconstrucție/resistemizare, extindere, reparație capitală se caracterizează prin executarea și finisarea următoarelor lucrări constructive: lucrări de demolare a pereților existenți,

construcția unor pereți noi, extinderea bunului imobil existent, construcția mansardei, edificarea acoperișului, montarea geamurilor, montarea ușilor de acces, finisarea pereților la parter – teracotă, finisați cu vopsea pe baza de copolimeri vinilici în emulsie apoasă cu culoare, finisarea planșeului la parter – finisați cu vopsea pe baza de copolimeri vinilici în emulsie apoasă, finisarea pardoselilor la parter – cu teracotă, fibre lemnoase, montarea și instalarea elementelor sanitare, tencuirea și vopsirea pereților partea exterioară, executarea scărilor de acces, montarea cazanului, instalarea sistemului de încălzire cu calorifere, construcția gardului capital din blocuri tip „fortan” și piatră, construcția gardului din țiglă metalică și plată cu pari din beton, executarea și montarea porții metalice, lucrări de betonare, construcția anexelor auxiliare, executarea lucrărilor de canalizare.

Potrivit datelor din materialele prezentate și conform situației de facto în urma cercetării materialelor constructive, s-a depistat perioada executării lucrărilor pe o perioadă îndelungată de la 4 ani - la 10 ani. Costul lucrărilor de reconstrucție/resistematizare, extindere, reparație capitală demarate la bunurile imobile amplasate pe terenul situat în XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, constituie 124306,34 de lei. Valoarea de piață a construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și a terenului cu numărul cadastral XXXXX, situat în XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lot XXXXX, a constituit suma de 413154 de lei.

În rezultatul examinărilor și cercetărilor vizuale efectuate la fața locului, s-a depistat că bunurile imobile amplasate în XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, nu pot fi divizate, conform cotelor-părți deținute, cu numere cadastrale separate, deoarece nu sunt respectate condițiile prevăzute la art. 7 din Legea cu privire la formarea bunurilor imobile.

Instanța de apel a notat că Tatiana Soltan (Mînzat) s-a adresat în judecată cu acțiune privind recunoașterea construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și terenului aferent din XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, proprietate comună în devălmășie a ei și a lui Grigore Mînzat, partajarea construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXXX, XXXXX și terenului aferent din XXXXX, Întovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, cu atribuirea în proprietate ei a 1/2 cotă-parte, constatarea nulității contractului de donație nr.XXXXX din 30 decembrie 2015 încheiat între Grigore Mînzat și Rodica Gherman, anularea procesului-verbal de recepție finală și compensarea cheltuielilor de judecată.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, specializată în examinarea cauzelor civile de drept comun, soluționând litigiul în fond, a conchis asupra netemeinicii pretențiilor formulate de Tatiana Soltan (Mînzat) susținând că, prezentul litigiu ține de competența instanței civile, de drept comun.

Din cele menționate, Curtea de Apel Chișinău a constatat că soluția fondului este afectată de vicii de procedură, urmând a fi casată, or, la soluționarea litigiului, prima instanță a încălcat competența jurisdicțională.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că, la 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320.

Potrivit art.257 alin.(1) din Codul administrativ, actul legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art.258 alin.(3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei enunțate, rezultă că s-a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, corespunzător și pentru procedurile de apel.

Totodată, cu trimitere la prevederile art.191 alin.(1), art.196 și art.198 alin.(2) Codul administrativ, art.1 alin.(2) și art.3 din Legea contenciosului administrativ (în redacția în vigoare la data depunerii acțiunii), instanța de apel a subliniat că din interpretarea normelor enunțate, se deduce că obiect al acțiunii în contencios administrativ îl constituie legalitatea actelor administrative, cu caracter normativ sau individual, fie nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În speță, s-a constatat că obiect al litigiului dedus judecătii, îl constituie legalitatea unui act administrativ și anume, a procesului-verbal de recepție finală nr.XXXXXX din 05 aprilie 2016.

Din cele menționate, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că, prezentul litigiu urma a fi soluționat de către instanța specializată în examinarea acțiunilor de contencios administrativ, așa cum, una din pretențiile Tatianeii Soltan (Mînzat), și anume cea cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală, ține de competența instanței de contencios administrativ.

În acest sens, instanța de apel a reținut că după intrarea în vigoare a Codului administrativ (01 aprilie 2019), instanța de judecată specializată în materie de drept comun, până la examinarea fondului, urma să-și decline competența în favoarea instanței specializate de contencios administrativ.

Ignorând aceste dispoziții legale, instanța de drept comun a reținut eronat cauza spre examinare în procedură civilă, din care considerente a fost impusă adoptarea soluției de casare a actului judecătorec contestat și soluționarea prezentului litigiu în fond, de către completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău. Or, conform art.201 alin.(1) Cod administrativ, dacă acțiunea în contencios administrativ depusă în instanța de judecată conține pretenții inseparabile de drept administrativ și de drept civil, acestea se examinează de instanța de judecată competentă pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Revenind la fondul litigiului, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.315 alin.(1) și (2), art.371, art.373 din Codul civil, art.19, art.20 și art.23 din Codul Familiei, a subliniat că legislația civilă și cea familială, reglementează în mod explicit regimul juridic al bunurilor dobândite de către soți în timpul căsătoriei, fiind instituită o prezumție legală în acest sens, pe când, în speță, instanța de judecată nu poate fi chemată pentru a dubla efectele juridice prevăzute de lege. Or, prin existența prezumției menționate, toate bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei, sunt prezumate ca aparținând cu drept de proprietate în devălmășie.

Instanța de apel a remarcat că, la caz, prin acțiunea depusă, Tatiana Soltan (Mînzat) a invocat faptul precum că, construcțiile cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și terenul aferent din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, au fost construite împreună cu pârâtul Grigore Mînzat, în timpul căsătoriei lor, însă aceste argumente au un caracter declarativ și nefondat, nefiind confirmate prin înscrisurile concludente și pertinente ce ar demonstra faptul dat.

Cu referire la acest aspect, instanța de apel a notat că, dreptul de proprietate asupra construcțiilor în litigiu, a fost înregistrat după desfacerea căsătoriei dintre Tatiana Soltan și Grigore Mînzat, proprietar al acestor construcții fiind Rodica Gherman.

Prin acțiunea depusă, Tatiana Soltan pretinde că, construcțiile respective au fost edificate de către ea și fostul soț în timpul căsătoriei lor, din banii comuni obținuți la nuntă și din economiile personale, însă, aceste aserțiuni ale ultimei au un caracter declarativ.

Mai mult, prin Raportul de expertiză nr.XXXXX din 04 februarie 2019, întocmit de expertul judiciar Anatolie Achimov, se confirmă faptul că, perioada executării lucrărilor de reconstrucție/resistemizare, extindere, reparație capitală demarate la bunurile imobile amplasate pe terenul situat în XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, a fost o perioadă îndelungată de la 4 ani – până la 10 ani, astfel că, nu a fost posibilă stabilirea volumului de lucrări de construcție/reconstrucție executate de soții Mînzat în timpul căsătoriei lor.

În aceste condiții, instanța de apel a conchis că, pretenția Tatiane Soltan cu privire la recunoașterea construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și terenului aferent din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, proprietate comună în devălmășie a ei și Grigore Mînzat, ca fiind neîntemeiată, urmând a fi respinsă.

Totodată, cu referire la art.370 din Codul civil, instanța de apel a reiterat că, partajul construcțiilor cu numărul cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și terenului aferent din XXXXX, Îtovărășirea Pomicolă „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, cu atribuirea în proprietatea Tatiane Soltan (Mînzat) a 1/2 cotă-parte, poate fi făcută doar în condițiile în care aceste bunuri imobile aparțin cu drept de proprietate soților Mînzat.

Însă în speță s-a stabilit că aceste bunuri imobile aparțin cu drept de proprietate Rodicăi Gherman, respectiv bunurile imobile în litigiu nu pot fi partajate între soții Mînzat, deoarece nu le aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie.

Cu trimitere la art.207, art.216, art.217, art.221 alin.(1), art.827, art.828, art.829 din Codul civil, instanța de apel a specificat că, pentru aprecierea valabilității contractului de donație, este necesar de stabilit respectarea condițiilor de valabilitate de fond și de formă la data încheierii sale.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău a precizat că în materia de drept civil, prin condițiile de valabilitate a contractului se înțeleg toate cerințele stabilite de lege sau de părți pentru valabilitatea actului juridic civil. În cazul când nu sunt întrunite aceste condiții, actul nu poate exista sau dacă există nu este valabil. Condițiile esențiale pentru valabilitatea oricărui act juridic civil se împart în condiții de fond și de formă. Cerințele cu privire la consimțământ, capacitate, obiect și cauză reprezintă condiții de fond, iar cele de fond se

referă la modalitatea de exteriorizare a manifestării de voință, cum este cerința autentificării, sunt condiții de formă.

Pentru ca un contract de donație a bunului imobil să fie considerat valabil, necesită ca acesta să întrunească cumulativ următoarele condiții: să fie încheiat în formă scrisă și autentificat notarial, să existe acordul părților pentru încheierea contractului respectiv, părțile contractante să fie împuternicite în acest sens, obiectul contractului să fie licit, bunul imobil să fie transmis în proprietate de donator către donatar.

La caz, analizând contractul de donație nr.XXXXX din 30 decembrie 2015, instanța de apel a constatat că, la încheierea acestui act juridic, notarul a respectat cu strictețe condițiile de validitate cerute de lege pentru autentificarea unui astfel de contract, iar cauza actului juridic încheiat a fost valabilă și licită. Or, bunul imobil ce a constituit obiect al contractului de donație, a fost transmis în proprietate donatarului, care, și-a înregistrat acest drept în modul corespunzător și și-a legalizat dreptul de proprietate asupra construcțiilor edificate pe acest teren.

În acțiunea sa Tatiana Soltan (Mînzat) a susținut că la încheierea contractului de donație, Grigore Mînzat a urmărit eschivarea de la executarea unei eventuale hotărâri judecătorești pronunțate în cazul partajului averii, existența contractului de donație și înregistrarea construcțiilor după Rodica Gherman, făcând imposibilă executarea hotărârii, însă, aceste argumente au un caracter neîntemeiat.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, terenul care a constituit obiect al contractului de donație, a constituit proprietate personală a lui Grigore Mînzat, astfel că, acest bun imobil nu putea, în eventualitate, să fie inclus în patrimoniul soților Mînzat, dobândit în timpul căsătoriei.

Pe final, instanța de apel a concluzionat asupra netemeinicii cerinței Tatiane Soltan (Mînzat) cu privire la constatarea nulității contractului de donație nr.XXXXX din 30 decembrie 2015.

De asemenea, cu trimitere la art.14 alin.(1), art.16 alin.(1), art.17 alin.(1) lit.a), art.26 alin.(1) lit.a) din Legea contenciosului administrativ (în redacția în vigoare la data depunerii acțiunii), pct.1, 3 și 18 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.285 din 23 mai 1996, Curtea de Apel a conchis că, procesul-verbal de recepție finală nr.XXXXX din 05 aprilie 2016, este legal, nefiind constatate încălcări la emiterea acestuia. Or, după cum s-a stabilit, la recepția finală a construcțiilor din 05 aprilie 2016, investitorul a prezentat toate actele stabilite de lege.

Instanța de apel a remarcat că, unicul argument invocat de Tatiana Soltan (Mînzat) în susținerea pretenției cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală, se referă la faptul că, construcțiile ar fi fost construite/reconstruite de către soții Mînzat în timpul căsătoriei lor, însă, aceste argumente au un caracter neîntemeiat, întrucât din înscrisurile cauzei se confirmă faptul că, lucrările de construcție a bunurilor imobile s-au realizat într-o perioadă îndelungată de timp, inclusiv, în perioada de până la încheierea căsătoriei dintre Grigore Mînzat și Tatiana Soltan (Mînzat).

Nu a fost reținut argumentul Tatiane Soltan (Mînzat) precum că, recepționarea construcțiilor a fost efectuată cu încălcarea prevederilor Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, or, aceasta nu a indicat la pretinsele încălcări admise de comisia de recepție finală.

În aceste împrejurări, instanța de apel a concluzionat asupra netemeinicii pretenției Tatiane Soltan (Mînzat) cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală, cu respingerea acesteia.

La 07 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana Soltan a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 28 februarie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Tatiana Soltan a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea eronată a normelor de drept material, în special a prevederilor art.221, art.361 alin.(1) și (2) lit.a), art.370, art.371 alin.(1) și (2), art.372 alin.(3) din Codul civil și art.23 din Codul familiei.

Instanța de apel a ignorat faptul că reconstrucția și reparația capitală a casei de locuit amplasată pe terenul cu suprafața de XXXXX ha, nr. cadastral XXXXX, din XXXXX, ÎP „XXXXX”, lotul nr.XXXXX, au fost efectuată din mijloacele comune a soților în timpul căsătoriei lor.

Contractul de donație a căruia anulare o solicită, a fost încheiat de către Grigore Mînzat cu scopul de a se eschiva în cazul partajării averii.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 noiembrie 2021, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă date când dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021 a fost notificat participanților la proces.

Totodată, materialele dosarului indică că la 01 februarie 2022 avocatei Ana Nani, care acționează în interesele recurente Tatiana Soltan, i-a fost notificată decizia integrală a instanței de apel, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție anexat la actele cauzei (f.d.82, vol. IV).

În condițiile enunțate, recursul inițial din 07 decembrie 2021 și cel motivat din 28 februarie 2022, au fost depuse de Tatiana Soltan cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ.

La 15 aprilie 2022, și suplimentar la 06 iunie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Grigore Mînzat, Rodicăi Gherman, Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului comunei Bubuieci copia recursului depus de Tatiana Soltan, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, notificată ultimilor la 21 aprilie 2022, fapt ce rezultă din avizele poștale de recepție anexate la actele cauzei, însă intimații nu și-au valorificat acest drept procesul și nu au depus referințe (f.d.105, 108-114 vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „*în special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva

Italiai, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Tatiana Soltan.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Tatiana Soltan, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Aliona Miron